

A tantárgy kódja	KAT1B36
A tantárgy megnevezése (magyarul)	Politikai ellenségképek és politikai konfliktusok
A tantárgy megnevezése (idegen nyelven)	Political Concepts of the Enemy - Political Conflicts
A tantárgyfelelős intézet/tanszék neve	Allam- és Társadalomelméleti Intézet, Allamelméleti és Politikatudományi Tanszék
Tantárgyfelelős neve	Dr. Pál Gábor
Oktató(k) neve	Dr. Pál Gábor

Kreditérték	1
A tanórák száma (előadás+gyakorlat)	30 (15x2) elmélet
Az oktatás nyelve	magyar
Előtanulmányi kötelezettségek	Általános politológia

Meghirdetési gyakorisága	Tavaszi félév
A tantárgy szakmai tartalma	A kurzus a politikai ellenségképek és politikai konfliktusok problematikája iránt érdeklődő hallgatók számára kíván megfelelő elméleti kiindulópontokat, tárgyi ismereteket és értelmezési kereteket nyújtani a témakör alapvető hazai és nemzetközi irodalmára, elméleti koncepcióira és empirikus kutatási eredményeire támaszkodva.
Kompetenciák leírása	A kurzus célja, hogy hallgatók megismerjék a témakörrel kapcsolatos alapvető fogalmakat, elemzési kategóriákat, főbb magyarázat-típusokat, hagyományos és újszerű társadalomtudományi leírásokat. A félév során a hallgatók betekintést nyernek a politikai ellenségdiskurzusok működésébe, a különböző társadalmi csoportokra és pártpolitikai szereplőkre irányuló ellenségképzés jellegzetes eljárásaiba. A félév végére a kurzus résztvevői átfogó képet kapnak a területről, képessé válnak az elemzéshez szükséges fogalmak, modellek és technikák tudatos használatára, valamint egy általuk választott részprobléma írásban való, önálló feldolgozására.
Tantárgyi tematika heti bontásban	<ol style="list-style-type: none"> 1) Bevezetés, alapvető fogalmak: ellenség, ellenségkép, ellenségképzés a mindennapokban és a politikában. Személyes és közösségi/társadalmi ellenség(esség) 2) A közösségi/társadalmi ellenségképek típusai: vallási, morális, katonai és politikai ellenségképek 3) A társadalmi és politikai ellenségképzés problémájának társadalomtudományi megközelítései 4) A társadalmi és politikai ellenségképzés kutatása: elemzési eszközök, kategóriák, skálák, modellek 5) A politikai ellenségképek történeti típusai: barbár, pogány, untermensch (R. Koselleck) 6) Politikai ellenségképek a mindennapi gondolkodásban és médiában: az összeesküvés-elméletek 7) Politikai ideológiák és politikai ellenségképek 8) A politikai ellenségképzés retorikai eljárásai 9) Politikai rendszer/rezsim és a politikai ellenségképzés összefüggései; a diktatúrák és a demokráciák ellenségképei

	<p>10) Társadalmi csoportokkal kapcsolatos (politikai) ellenségképzés: rasszizmus, szexizmus és a "Fehér Férfi Rendszere"</p> <p>11) Pártpolitikai ellenségképzés: ellenfélből ellenség</p> <p>12) A politikai konfliktus fogalma, elméleti megközelítései, modelljei, típusai, okai és összetevői (érdekek, értékek, identitások)</p> <p>13) Politikai ellenségképzésből eredő kontrollált/erőszakmentes konfliktusok: viták, perek, botrányok, tüntetések, tiltakozások</p> <p>14) Politikai ellenségképzésből eredő erőszakos konfliktusok: vérvádak, merényletek, pogromok, népiártások</p> <p>15) Politikai ellenségképek és politikai konfliktusok Magyarországon</p>
Az aláírás megadásának feltételei	<p>A féléves tanulmányi időszak elfogadásának illetve az aláírás megadásának feltétele a tanórákon való rendszeres és aktív részvétel. A félév során legfeljebb 3 hiányzás lehetséges, aki ezt túllépi, az adott óra anyagából írásbeli beszámolót köteles tenni az aláírásért.</p>
Az értékelés módszere, vizsgakövetelmények	<p>A számonkérés egy zárthelyi dolgozat megírását és egy házi dolgozat elkészítését foglalja magában. A teljesítmény értékeléseként a hallgatók a két beszámolási formára kapott jegy átlagából nyert ötfokozatú érdemjegyet kapnak. A követelmény az előadások anyagának, valamint a kötelező irodalom vonatkozó részeinek elsajátítása.</p>
Szakirodalom	<p>Kötelező irodalom: Horuczi László (1993): <i>Ellenségkép</i>. Szeged: Szoliter Kiadó. Szabó Márton (2006): Veszélyes idegen: az ellenség. In: <i>Politikai idegen. A politika diszkurzív szereplőinek elméleti értelmezése</i>. Budapest: L'Harmattan. 33–95. Spillman, Kurt R. – Spillman, Kati (1992): Ellenségkép és konfliktuscuszamlás. <i>Magyar Tudomány</i>, 1.sz. 94-99.</p> <p>Ajánlott irodalom: Szabó Márton (1998) /szerk./: <i>Az ellenség neve</i>. Budapest: Józsefvég Műhely. Szabó Márton (2007): Ellenfél és ellenség a politikában. <i>Politikatudományi Szemle</i>, 1.sz. 9-20. Gudkov, Lev (2007): Az ellenség ideologémiája. 2000 - Irodalmi és társadalmi havi lap, 9.sz, szeptember. Málik József Zoltán (2009): Politikai konfliktusok játékelméleti modellezése. <i>Századvég, Új folyam</i>, 54.sz, 2009/4. 27–48. Koselleck, Reinhart (1997): Az aszimmetrikus ellenfogalmak történeti politikai szemantikája. Budapest: Józsefvég Műhely. Bauer, Yehuda (2007): A Holocaustról és más genocídiumokról. <i>Beszélő</i>, 12.évf., 7.sz., július. Lakatos László (2006): Vázlat az összeesküvés-elméletekben való hit okairól. Letölthető: http://www.csepele.com/kotet/csepele60_lakatos_laszlo.pdf</p>
Az oktató(k) elérhetősége	<p>Személyesen: Hétfő 10.30-11.30</p>